

Canllaw ar ymchwiliadau annibynnol IOPC

Beth yw gwaith yr IOPC?

Rydym yn sefydliad annibynnol ac arbenigol a sefydlwyd i sicrhau bod yr heddlu yn fwy atebol i'r cyhoedd.

Rydym wedi'n cyllido gan y Swyddfa Gartref ac yn cynnal ein hymchwiliadau ein hunain i'r digwyddiadau a honiadau mwyaf difrifol a sensitif sy'n ymwneud â'r heddlu.

Rydym yn gorff diduedd: rydym yn gwbl annibynnol o'r heddlu a'r llywodraeth.

Comisiwn Cwynion Annibynnol yr Heddlu oedd yr enw blaenorol ar y Swyddfa Annibynnol Ymddygiad yr Heddlu (IOPC). Daethom yn IOPC yn gynnar yn 2018 gyda strwythur newydd a rhagor o bwerau, i adlewyrchu'r newidiadau a gyflwynwyd gan Ddeddf yr Heddlu a Throseddau 2017.

Yn 2016/17, agorodd yr IPCC 590 o ymchwiliadau newydd a chau 446.

Pwy sy'n cynnal ymchwiliadau IOPC?

Mae gennym ein hymchwilyddwr ein hunain sy'n cynnal ymchwiliadau annibynnol.

Ein Cyfarwyddwr Cyffredinol sy'n gyfrifol am ein gwaith i gyd.

Yn yr achosion mwyaf difrifol, mae un o'n Cyfarwyddwyr Rhanbarthol neu ein Cyfarwyddwr yng Nghymru yn gyfrifol yn uniongyrchol am y penderfyniadau allweddol yn ystod yr ymchwiliad. Mewn achosion eraill, gall y penderfyniadau hynny gael eu dirprwyo i eraill o fewn yr IOPC, fel y rheolwyr gweithrediadau.

Beth mae ymchwiliad annibynnol yr IOPC yn ei olygu?

Bydd ein hymchwilyddwr yn casglu tystiolaeth i sefydlu'r holl amgylchiadau. Gall hyn gynnwys

cymryd datganiadau gan dystion, cyfweld swyddogion yr heddlu neu aelodau o staff yr heddlu, dadansoddi lluniau CCTV a chael dogfennau a chofnodion eraill.

Byddwn yn darparu diweddariadau rheolaidd i bobl sydd ynghlwm â'n hymchwiliadau.

Byddwn hefyd yn ymgysylltu â'r gymuned yn ehangach efallai.

Gall ymchwiliad gynnwys hefyd:

- > dadansoddiad fforensig
- > y defnydd o arbenigwyr i ddarparu tystiolaeth annibynnol
- > cysylltu â'r Crwner a/neu Wasanaeth Erllyn y Goron (CPS)
- > cysylltu ag asiantaethau eraill – er enghraifft yr Awdurdod Gweithredol Iechyd a Diogelwch

Beth sy'n digwydd pan fydd yr ymchwiliad ar ben?

Ar ddiwedd ymchwiliad, bydd ein hymchwilyddwr yn cynhyrchu adroddiad terfynol, pan fydd yn crynhoi ac yn dadansoddi'r dystiolaeth a gasglwyd.

Os byddwn o'r farn bod swyddog heddlu neu aelod o staff yr heddlu wedi cyflawni trosedd, byddwn yn trosglwyddo ein hadroddiad i'r CPS. Y CPS fydd yn gyfrifol wedyn am benderfynu a ddylid erlyn yr unigolyn.

Byddwn yn ystyried a ellid gweithredu mewn ffordd benodol i sicrhau na fydd rhywbeth tebyg yn digwydd eto ac yn datgan os credwn y gallai'r heddlu ddysgu gwersi yn sgil hyn.

Pan gynhelir cwest, rydym yn darparu adroddiad a thystiolaeth i'r Crwner i'w hystyried yn y cwest.

Anfonir yr adroddiad at yr heddlu a'i roi i bartïon â diddordeb.

Proses ymchwiliad annibynnol gan yr IOPC

Ein cam cyntaf o weithredu:

- > Bydd ein staff yn mynd i'r lleoliad (os bydd angen hynny) ac yn rhoi cyfarwyddiadau i'r heddlu lleol am gasglu tystiolaeth, diogelu'r safle, a sicrhau tystiolaeth gan swyddogion a staff a oedd yn rhan o'r digwyddiad.
- > Bydd ein staff yn cychwyn casglu gwybodaeth.
- > Byddwn yn ystyried unrhyw arwyddion o nodweddion troseddol neu ymddygiadol.
- > Byddwn yn amlygu unrhyw beth a ddysgir ar unwaith.

Rydym yn cysylltu â'r:

- > teulu
- > Gwasanaeth Eryl y Goron (CPS)
- > y Crwner
- > y cyfryngau
- > y gymuned

Byddwn yn ymchwilio, gan gynnwys:

- > asesu cwestiynau gan y teulu neu'r sawl sy'n cwyno
- > cytuno ar y cylch gorchwyl
- > casglu ac yn dadansoddi tystiolaeth, gan gynnwys datganiadau tystion, data CCTV a data technegol arall, polisïau, tystiolaeth ffrensig, a thystiolaeth arbenigwyr annibynnol
- > cyfweld tystion/rhai dan amheuaeth, gan gynnwys swyddogion yr heddlu
- > ystyried y defnydd o bwerau cyfreithiol os bydd angen. Er enghraifft, mewn ymchwiliadau troseddol, mae gan ein hymchwilwyr yr un bwerau a'r hawliau â swyddog yr heddlu, fel y pŵer i arestio neu gymryd tystiolaeth.
- > cyswllt parhaus â'r teulu, CPS, y Crwner, y cyfryngau a'r gymuned

Byddwn yn cynhyrchu adroddiad ar yr ymchwiliad

Byddwn yn penderfynu a ddylid cyfeirio at y CPS, a fydd wedyn yn penderfynu erlyn neu beidio.	Bydd yr heddlu'n derbyn yr adroddiad ac yn amlinellu eu cynllun gweithredu.	Byddwn yn cytuno â chynigion yr heddlu neu'n argymhell/cyfarwyddo'r heddlu i weithredu.	Byddwn yn rhannu canlyniadau'r adroddiad gyda'r teulu/sawl sy'n cwyno.
Bydd yr heddlu'n gweithredu ar yr hyn a gynigiwyd neu a gyfarwyddwyd.	Byddwn yn amlygu'r pethau a ddysgwyd o'r achos (os o gwbl) a rhannu hynny â'r heddlu.	Adrodd a rhoi tystiolaeth i unrhyw achos neu gwest (gall hyn ddigwydd cyn neu ar ôl i'r ymchwiliad ddod i ben).	

Byddwn yn cyhoeddi adroddiad yr ymchwiliad neu grynodedb anhysbys o'r ymchwiliad (fel arfer ar ôl y cwest; cwblhau'r erlyniad a/neu gamau disgyblu)

Sut allaf gael gwybod mwy?

Gallwch ddysgu rhagor am system gwynion yr heddlu a gwaith yr IOPC ar ein gwefan – www.policeconduct.gov.uk – neu ffoniwch ein tîm Gwasanaeth Cwsmer, sydd ar gael o ddydd Llun i ddydd Gwener rhwng 9am a 5pm – **0300 020 0096**.